

Референтни метаподатоци

<u>1 Контакт</u>	<u>2 Ажурирање метаподатоци</u>
<u>3 Статистичка презентација</u>	<u>4 Единица на мерење</u>
<u>5 Референтен период</u>	<u>6 Институционален мандат</u>
<u>7 Доверливост</u>	<u>8 Политика за објавување</u>
<u>9 Фреквенција на дисеминација</u>	<u>10 Достапност и јасност</u>
<u>11 Управување со квалитет</u>	<u>12 Релевантност</u>
<u>13 Точност и веродостојност</u>	<u>14 Навременост и точност</u>
<u>15 Кохерентност и споредливост</u>	<u>16 Трошок и оптовареност</u>
<u>17 Ревизија на податоците</u>	<u>18 Статистичка обработка</u>
<u>19 Коментар</u>	<u>A.1 Анекси</u>

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0
структура

Статистичко истражување за отселени лица НМ_МИГ.ОТС_А_МК_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
1.2	Организациска единица за контакт
Отделение за статистика на население	
1.3	Лице за контакт
Јане Крстески	
1.4	Звање на лицето за контакт
Советник	
1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Македонија	
1.6	Електронска адреса
jane.krsteski@stat.gov.mk	
1.7	Телефонски број
0038923295 600	
1.8	Факс
38923295111	
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
01/11/2022	
2.2	Последна објава на метаподатоците
01/11/2022	

2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	01/11/2022
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
Податоци за самиот акт на преселба т.е отселувањето, заедно со демографските и соцоекономските карактеристики на лицата кои се отселуваат во и надвор од Република Македонија. Податоците овозможуваат следење на механичкото движење на населението како компонента која директно влијае на бројната состојба на населението и перспективите на неговиот иден развој.	
3.2	Систем на класификации
Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2019; Национална класификација на занимањата, 2015; Системот на образование во Република Македонија во однос на ISCED2011 - Меѓународна стандардна класификација на образование МСКОБ (2013) Список на држави	
3.3	Опфат на сектор/и
не е релевантно	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
Миграцијата (преселбата) претставува промена на местото на живеење. Под место на постојано живеење (живеалиште) на граѓаните на Република Македонија се подразбира местото во кое лицето се населило со намера во него постојано да живее. Во согласност со Законот за пријавување на живеалиштето и престојувалиштето на граѓаните („Службен весник на Република Македонија“ број 36/92, 12/93, 43/2000 и 66/2007) при промена на живеалиштето, граѓанинот е должен да го одјави претходното живеалиште и да го пријави новото живеалиште, во рок од седум дена од денот на иселувањето. За отселено лице се смета секое лице - граѓанин на Република Македонија, кое се преселува т.е отселува во и надвор од Република Македонија. Граѓанин на Република Македонија е лице со македонско државјанство и регистриран со место на постојано и/или привремено живеалиште/престојувалиште во Македонија. Државјанство - се однесува на одредена правна врска помеѓу поединецот и државата и не го означува етничкото потекло на лицето. Државјанството во Република Македонија се стекнува со потекло, раѓање, природување и меѓународни договори. Внатрешни миграции - ги опфаќаат промените на местото на живеење во рамките на Република Македонија, односно преселбите внатре во државата. Надворешните миграции - ги опфаќаат движењата на граѓаните на Република Македонија од Република Македонија во друга држава и обратно. Салдо на миграции - претставува разлика меѓу бројот на доселени и бројот на отселени лица на одредено подрачје или држава во одреден период. Стапка на отселување - се пресметува како однос помеѓу бројот на отселени лица (емигранти) на определено подрачје во текот на целата година и бројот на населението на средината на годината на тоа подрачје. Стапка на миграции (салдо на миграции) претставува однос помеѓу миграционото салдо за определен период (една година) и бројот на населението на средината на годината.	
3.5	Статистичка единица
Лице	
3.6	Статистичка популација
Вкупниот број на отселени граѓани во и надвор од Република Македонија, настанати во текот на една календарска година, евидентирани од страна на надлежните служби на Министерството за внатрешни работи (МВР).	
3.7	Референтна област

Географското ниво според кое се прави публикувањето на податоците и е во согласност со Програмата за статистички истражувања. национално, општина и регион.

3.8	Временска покриеност
------------	-----------------------------

Од 1992 година понатаму

3.9	Базен период
------------	---------------------

„ Не е релевантно“

4	Единица на мерење
----------	--------------------------

Број.

5	Референтен период
----------	--------------------------

Година (Календарската година од 01.01. до 31.12.).

6	Институционален мандат
----------	-------------------------------

6.1	Законски акти и други договори
------------	---------------------------------------

НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија" бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр.31/20) (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>)

Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.29/23). (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8>)

ЕВРОПСКА РЕГУЛАТИВА

Regulation (EU) No. 862/2007 and of the Council of 11 July 2007 on Community statistics on migration and international protection and repealing Council Regulation (EEC) No 311/76 on the compilation of statistics on foreign workers.

6.2	Споделување на податоци
------------	--------------------------------

Податоците се споделуваат со заеднички годишни прашалници и доставуваат преку eDAMIS до Евростат: DEMOBAL (DEMOgraphic BALance data collection); NOWCAST (NOWCAST demographic data collection); UNIDEMO (UNified DEMOgraphic data collection).

7	Доверливост
----------	--------------------

7.1	Доверливост - политика
------------	-------------------------------

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика () .

2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>) .

7.2	Доверливост - третирање на податоците
------------	--

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (

<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>) и Политиката за доверливост (

<https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf>), индивидуалните податоци не се објавуваат.

Но, доколку се обезбедува пристап до микроподатоци од соодветното истражување, тогаш треба да се наведат методите кои се користат за спречување на разоткривање на податоците.

8	Политика за објавување
----------	-------------------------------

8.1	Календар на објавување
------------	-------------------------------

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2	Пристап до Календарот на објавување
http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
10	Достапност и јасност
Во согласност со Стратегијата за дисеминација (https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/strategii/StrategijaDiseminacija2014-2016mak.pdf), Соопштенијата се објавуваат (да се наведе периодиката: месечно, квартално) и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (nema direkten link ns WEB).	
10.1	Соопштенија
Соопштението Демографски податоци според градски и селски подрачја по региони, 2024 година се објавува годишно и е достапно на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ https://www.stat.mk/mk/stat/naselenie-i-uslovi-za-zivеене/naselenie/демографски-податоци-според-градски-и-селски-подрачја-по-региони/демографски-податоци-според-градски-и-селски-подрачја-по-региони-2024-година/	
10.2	Публикации
Statistical Yearbook (link: https://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija_1_en.aspx?rbr=915)	
10.3	Онлајн база на податоци
https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat__Naselenie__VnatresniMigracii/	
10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22).	
10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби. Во овој дел се известува доколку податоците се доставуваат преку ЕДАМИС.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошките објаснувања се составен дел од годишното соопштение „Живородени деца, умрени лица и миграции според градски и селски подрачја и по региони“ и се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. http://www.stat.gov.mk/OblastOpsto.aspx?id=2 Методолошките објаснувања кои се дел од публикацијата „Миграции, 2015“ се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. http://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=9	
10.7	Документација за квалитетот

11**Управување со квалитет****11.1****Обезбедување на квалитетот**

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (<https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework-- <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf>). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (<https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>).

11.2**Оценка на квалитетот**

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12**Релевантност****12.1****Потреби на корисниците**

Демографските податоци и индикатори кои се пресметуваат врз основа на податоците добиени од статистичкото истражување за отселени лица, се од постојан предмет на интерес како од страна на домашната јавност така и од меѓународната (пр. институции, универзитети, медиуми и поединци) и се применуваат во градењето на политиките за научни и развојни цели во општеството. Податоците се користат директно, но исто така се користат и за пресметување на индикатори од други статистички сектори

12.2**Задоволство на корисниците**

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3**Комплетност**

НЕ СЕ ПРЕСМЕТУВА

13**Точност и веродостојност****13.1****Севкупна точност**

Еу регулатива 862/2007 и 2010/851

13.2**Примерочни грешки**

Не е применливо .

13.3**Непримерочни грешки**

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

14**Навременост и точност****14.1****Навременост**

T + 180

14.2**Точност**

Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.

15**Кохерентност и споредливост****15.1****Географска споредливост**

За статистичките истражувања, каде нема проблем со споредливоста, треба да стои следната изјава: Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално и регионално ниво. Вториот дел од овој одговор треба да биде споредливост со ЕУ земји. Доколку таа споредливост постои тоа да се наведе, а ако не постои да се наведе причината за тоа. .

За статистичките истражувања, каде постои проблем со споредливоста, проблемот треба да биде опишан.

15.2**Временска споредливост**

На национално ниво без прекин во временската серија обезбедена е споредливост на податоците од 1992 година. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 24. На регионално ниво без прекин во временската серија обезбедена е споредливост на податоците од 1994 година. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 22.

15.3**Меѓудоменска кохерентност**

Меѓудоменска кохерентност е обезбедена (споредба со податоците од административниот регистар на населението).

15.4**Внатрешна кохерентност**

Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена. Преку месечните податоци во тековната година се следи опфатот и трендот на движење на третираната појава со податоци од претходната година.

16**Трошок и оптовареност****17****Ревизија на податоците****17.1****Политика за ревизија на податоците**

Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС:
<https://www.stat.gov.mk/RevizijaNaPodatocite.asp>
 х.

17.2**Практика за ревизија на податоците**

Неприменливо

18**Статистичка обработка****18.1****Извори на податоци**

ИЗВОРНИ ПОДАТОЦИ, АДМИНИСТРАТИВНИ ПОДАТОЦИ, ПОДАТОЦИ ОД ДРУГИ СТАТИСТИЧКИ ИСТРАЖУВАЊА . Поглавјата ќе се пополнуваат соодветно на определеното статистичко истражување.

18.2**Фреквенција на прибирање податоци**

Месечна

18.3**Прибирање на податоците**

Податоците се прибират со метод на самопополнување на статистичкиот прашалник за отселени (Образец МИГОТС) од страна на извештајните единици, т.е надлежните стручни служби на Министерството за внатрешни работи. Пополнетите прашалници од страна на надлежните служби се доставуваат (по пошта или лично) до регионалните одделенија за статистика, најдоцна до 10-ти во месецот за претходниот месец.

18.4**Проверка на податоците**

Проверка на податоците се врши во согласност со утврдени методолошки правила и упатства за контрола. Првична проверка на податоците пред и по внесувањето на податоците се врши од страна на регионалните одделенија. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Потоа следи шифрирање и внес на прашалниците според утврдени методолошки правила и упатства за контрола.

18.5**Компилирање податоци**

Пополнетите прашалници по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум во регионалните одделенија, преку апликација со вградени on-line контроли. Недостигот на некои податоци се обезбедува со соодветна импутација на податокот, при што се користат утврдени методолошки правила и упатства за контрола. Преземањето на внесените податоци од регионалните одделенија т.е нивно обединување, последователни контроли, обработка и табелирање на податоците се врши од страна на стручното одделение во ДЗС, при што се користат утврдените методолошки правила и дефинирани критериуми за контрола.

18.6**Прилагодување**

Не се врши израмнување на податоците.

19**Коментар****A.1****Анекси**